

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Concilivm Regense, Cum Ebreduni a duobus contra Canones ordinatus
esset episcopus, sub die III. Kalendas Decembris celebratum, Theodosio
Augusto XVII. & Festo viris clarissimis consulibus, anno ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

Acta Con-
 cili.

contradiceret, ideo quod distinctio & diuisio diocesium auctoritate apostolica semel ordinata, Nicæni aliorumque Conciliorum Canonibus confirmata esset, congregata hanc ob causam Synodo, post diligentem causæ discussionem, patres vnanimi consensu definiuerunt, vt quæ in Nicæno aliisque Conciliis hac de re olim constituta fuissent, rata ac firma manerent. Pro iuribus Antiochenæ ecclesiæ Theodoretus Cyri episcopus acerrimus defensor insurrexit. Vnde factum, quod (sicut ipse testatur) Dioscorus ex hoc tempore eum graui & diuturno odio persecutus fuerit. Hæc ex epistola 86. Theodreti. Baronius anno 439. num. 42. & 43.

CONCILIVM REGENSE,

Cum Ebreduni a duobus contra Canones ordinatus esset episcopus, sub die III. Kalendas Decembris celebratum, Theodosio Augusto xvii. & Festo viris clarissimis consulibus, anno Christi ccccxxxix. Valentiniiani III. Augusti decimoquinto, Sixti III. papæ octauo.

* In editione Bini legitur, * Era 472.

TITVLI CANONVM.

I. <i>Vt duo, qui soli ordinationem presumpserant, ab omnibus deinceps ordinationibus & Conciliis abstineant.</i>	riotemere prouecti dicebantur.	V. <i>Quod presbyteris liceat priuatim benedictionem desiderantibus impertiri.</i>
II. <i>Vt Ebreduni, remoto eo qui perperam fuerat assumptus, alia fiat legitima ordinatio.</i>		VI. <i>Vt defuncto episcopo, ecclesiæ illius curam vicinus gerat episcopus.</i>
III. <i>Armentario, qui perperam fuerat ordinatus, pœna remissa, chorepiscopi nomen certis legibus indultum.</i>		VII. <i>Ne quis ad ordinationem veniat, nisi metropolitani literis inuitatus.</i>
IV. <i>De clericis, qui ab Armenta-</i>		VIII. <i>Vt singulis annis bini fiant Conuentus.</i>

PRÆFATIO.

CVM in voluntate Domini apud Regensem ecclesiam conuenissemus, & transgressionis apud Ebredunensem ecclesiam habitæ remedium quæreretur, qua sacris ecclesiæ Canonibus, ac reuerendis patrum constitutionibus omni parte neglectis, absque trium episcoporum presentia, absque comprouincialium literis, sine metropolitani auctoritate, irritam ordinationis speciem a duo-

a duobus temere conuenientibus præsumptam esse clarebat; non minus doloris de præsumptum lapsu, quam de ecclesiæ ipsius conuulsione, in pectoribus omnium diutina collatione versatum est.

C A N O N E S.

I.

Primum itaque, quia non vliscendi, sed remediandi studium, nutu Domini, vniuersorum peccata prorsus sacerdotali consilio infederat, Canonum in sermonibus singulis proprietate perspecta, patuit quod sicut reprobe præsumpta essent in irritum deuocanda, ita eos qui reprobæ præsumpsissent, quamuis confundere censura cogeret, caritati liceret absolvere: præsertim cum hi qui tam peruersa incidissent, a primo lapsus ipsius die adhibitis passim precibus, culpam pœnitentes aut ignorantia, aut circumscriptioni imputassent: quia etsi inueniabile crederetur sacerdotem sacerdotalia statuta nescisse; leuius tamen erat, quam si ore impudenti fateretur se nota calasse. Itaque eos qui tam incondita, ac tam instabilia vsurpauerunt, placuit misericordiæ & caritatis occursum, ita in communionem dilectionemque recipi, vt scirent secundum recentem & saluberrimam Taurinatis Synodi definitionem, ad perpetuam vitæ istius suffusionem, nullis se de cetero ordinationibus, nullis ordinariis interfuturos esse Conciliis: quia nihil salubre ab illis statuendum expectaretur, qui tantæ corruptionis tam detestanda exempla præbuerant.

Conc. Taurinense
Can. 3.

I I.

Ebredunensi ecclesiæ ante omnia mature visum est consulendum, quia quatuor de biennio mensibus sacerdote legitimo destituta hoc grauius ægrotauerat, quod clerus innocens, ac disciplinæ, vt probatum est, memor, quorundam laicorum insolentia ac varia perturbatione vexatus, etiam in sacerdotibus ac ministris minas ac iurgia, & vim acerbissimam periculose perniciose nuper cæde pertulerat: nec poterat differri bonorum ac disciplinæ memorum expectatio, ne viderentur contumacium & inquietorum vota palpari. quorum conspirationes iniquæ, machinationesque, & in præteritum, quantum deprehendi possint, animaduersione ecclesiastica puniendæ, & in futurum anticipandæ erant. Itaque ordinationem, quam Canones irritam definiunt, nos quoque euacuandam esse censuimus, in qua prætermissa trium præsentia, nec expetitis comprouincialium literis, metropolitani quoque voluntate neglecta, prorsus nihil, quod episcopum faceret, ostensum est. Itaque placuit in voluntate Domini, remoto eo qui perperam assumptus erat episcopus, fieri omnino fratrum constitutionem ecclesiastica traditione seruata.

I I I.

Verum quia hæc sancta Synodus non disciplinæ tantum curam, sed & misericordiæ gessit: cumque occurreret, quod se Armentarius diebus proximis eidem ecclesiæ multa assentatorum insolentia retulisset; occurrebat tamen, quod ante admo-

ANNO
CHRISTI
459.

nitionem discessisset; quod a nonnullis sacerdotum in hoc ipsum confirmatus, se etiam priuate domui reddidisset; quod epistolas ad clerum ipsum emiserat, quibus episcopatum, quem se non indeptum agnoscebat, appetere nuntiauerat, eradi nomen suum petens, & hoc ipsum quod instabiliter in se præsumptum erat, iam tunc inordinatum & irritum futurum protestatum esse confirmans: in illam potius partem declinata sententia est, vt iuueni educato in timore Domini plus suffragaretur, quod in actu vitiosissimo interdum sana sensisset, quam quod iuuenilibus titillationibus in aliqua parte cessisset. Itaque prætermittis his, quæ in regressu ipsius eum, absque vllius excusationis effugio, societate culpæ resperferant, velut innocentem eundem præterire sacerdotes Domini, qui huic Concilio aderant, damnatione vacuum maluerunt. Quod ergo in quibusdam schismaticis magis, quam hæreticis, recipiendis Nicænum Concilium statuit a singulis per territoria sua, hoc etiam præsens Conuentus in hoc statuit ab omnibus debere seruari. Id est, vt cuicumque de fratribus tale aliquid caritatis consilia dictauerint, liceat ei vnam parochiarum suarum ecclesiam cedere, in qua aut chorepiscopi nomine, vt idem Canon loquitur, aut peregrina, vt aiunt, communionem foueatur. Primum itaque statuitur, vt hoc in qualibet prouincia, præterquam in Alpina maritima, liceat. Quam si in aliqua parte accesserit, vt malorum incitator, & quietis impatiens, damnationi, quam in se prouocauerat subiacebit. Sed & si quis eidem quidquam ex his

Conc. Ni-
cænum
Can. 8.

quæ statuta sunt transgredienti communicauerit, a
 communione omnium fiat alienus. Deinde vt quo-
 libet in loco præterquam in publico egerit, ne
 quis ei locus decernatur, quem curiæ & ciuitatis
 species, aut ordo nobilitat. Additur, ne vnquam
 in ciuitatibus, vel sub episcoporum absentia, of-
 ferre præsumat, nec ordinare vel vltimum cleri-
 cum, nec in ea quidem ecclesia, quæ illi cuiuscum-
 que misericordia fuerit attributa. nec vlli episco-
 porum, vel succedente ætate assumpto, in rudi-
 mentis suis huic in aliquo, quasi pro ætatis reue-
 rentia, cedere liceat. nec vsquam ipsi quidquam
 de episcopalibus officiis vsurpare, præterquam in
 ecclesia, quam cuiusquam misericordia fuerit in-
 deptus: in qua ei solum neophytos confirmare, &
 ante presbyteros offerre conceditur. Quod si vn-
 quam aliquid, caritate alterius prouocatus, de ha-
 bitationis commutatione variauerit, non aliter in
 alia ecclesia requiem accipiat, quam priori renun-
 tiauerit. nec omnino vnquam duarum ecclesiarum
 gubernationem obtineat: cui etiam in ea, quæ ipsi
 conceditur, ministros a ciuitatis episcopo necesse
 est ordinari.

IV.

Sane quia ministrorum mentio facta est, & non-
 nulli ab ipso inuenti excommunicati, temere in
 clero prouecti dicuntur: statutum est, eos qui ita
 assumpti sunt deponendos: quibus autem nulla
 conuersationis macula præiudicauerit, prout Ebre-
 dunensi sacerdoti constituendum visum esset, aut
 in ecclesiæ suæ ministerio tenendos, aut ad ipsum

quocumque habitasset transferendos. Plebi quam acceperit ex constitutionis huius permisso benedicere, & vt supra definitum est, in vna eademque ecclesia neophytos confirmare, in castellis ac vicis totum illi ante presbyteros sicubi venerit liceat, quod in ciuitatibus omnino præscribitur.

V.

Et inter minutas has discussiones & indefinitas visum est, omni presbytero per familias, per agros, per priuatas domos, pro desiderio fidelium, facultatem benedictionis aperire, quod nonnullas iam prouincias habere succurrit. Huic autem etiam in ecclesiarum plebibus, per loca tamen magis, quam per vrbes, hoc idem visum est esse tribuendum. In ecclesia quoque, in qua ordinatus fuerit, consecrandi virginem, sicut confirmandi neophytum, ius habebit. Et per omnia, vt sit multæ indulgentiæ testimonium, semper se inferiorem episcopo, superiorem presbytero agat. Mandatis votisque omnium sanctorum prosequantibus viuat in timore Domini, quietem colat, Deo seruiat, Synodi circa se beneuolentiæ gratias agat, semperque indignum se indultis, & negatis imparem esse fateatur.

Burchard.
lib. 2. 89.

VI.

In commune autem, omnes qui conuenerant sacerdotes, sibimetipsis contra huiusmodi scandala præcauendum censuerunt. Itaque propter eiusmodi temeritatem, tali definitione consultum est, vt de cetero obseruaretur, ne quis ad eam ecclesiam, quæ episcopum perdidisset, nisi vicinæ

ecclesiæ episcopus, exequiarum tempore accederet; qui [visitatoris vice] tamen statim ecclesiæ ipsius curam districtissime gereret, ne quid ante ordinationem discordantium in nouitatibus clericorum subuersioni liceret. Itaque cum tale aliquid accidit, vicinis vicinarum ecclesiarum inspectio, recensio, descriptioque mandatur.

VII.

Hæc autem omnia exequiarum tempore, vsque ad septimam defuncti diem aget. Exin se ecclesiæ referens, mandatum metropolitani simul cum omnibus sanctis episcopis opperietur. Nec quifquam ad ecclesiam, quæ summum amiserat sacerdotem, nisi metropolitani literis inuitatus, accedat; ne a plebe decipiatur, & vim pati voluisse videatur.

VIII.

Quæ voluntate communi in voluntate Domini constituta, omnes communi consensu conseruanda, neque, quod absit, sine offensa omnium ac Dei a quoquam transgredienda definiunt: adiiicientes, vt secundum antiquam constitutionem, si quies temporum erit, bis in anno conuentus agant. Certe inter quasilibet anxietates, neglectis propriis ac domesticis necessitatibus, quoquomodo simul gratias agentes Deo, quo donante quidquid spiritu considerant consurgentes, solum ecclesiæ remedium, remota vltionis prurigine, atque omni animositate, quæfissent.

ANNO
CHRISTI
459.

SVBSCRIPTIONES.

- Ego Hilarius episcopus, iuxta id quod vniuersis sanctis coepiscopis meis, qui mecum subscripserunt, placuit, definita patrum secutus, his definitionibus sub die III. Kalendas Decembris, Theodosio Augusto XVI I. & Festo viris clarissimis consulibus subscripsi.
- Ego Seuerianus episcopus huic definitioni interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Audentius episcopus his statutis interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Iulius episcopus his statutis interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Arcadius episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Auspicius episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Seuerus episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Claudius episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Valerianus episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Nestarius episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Asclepius episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Theodorus episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Maximus episcopus his definitionibus interfui & subscripsi, die & consule suprascripto.
- Ego Vincentius presbyter episcopi Constantini, ab eodem ordinatus, interfui & subscripsi vice ipsius.

NOTÆ IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

¹ *Regense* in veteribus libris dicitur, non Regiense. in quibusdam, *Synodus habita in ciuitate Regensi*. Sic & Faustus, qui episcopus Regiensis dici vulgo solet, ab antiquis scriptoribus Regensis nuncupatur, & territorium Regense a Gregorio Turonensi lib. 4. cap. 37. Nec dubiū, quin vbi in Concilio Valentino Hispaniæ Synodus Regiensis nominatur, Regensis appellari debeat. Vera enim & prisca scripturæ ratio fuit Reiensis: nam & urbem ipsam, vt Sidonius docet, Reios vocabant. Postea Regensis scribi cœpit, quia vtriusque vocis apud Gallos idem est sonus, sicut in *maiestas* & *magestas*.

² *Theodosio XVI I. & Festo.*] Quidam *Fausto*, sed mendose. Fau-

stus enim præcedentis anni consul fuerat cum Theodosio XVI. In codice Lugdunensi, quem vnum præcipue in his subscriptionibus secuti sumus, sub finem *Constantiani* legitur pro *Constantini*.

ANNO
CHRISTI
439.

NOTÆ SEVERINI BINII.

Acta Synodi.

^a *Concilium.*] Causam habiti Concilii ipsa acta manifeste aperiunt. Ebredunensis episcopi ordinatio a duobus tantum episcopis contra Canones facta irritatur: ordinantes iniuncta pœna mulctantur: episcopi ab hæresi aut schismate ad ecclesiam redeuntes, quo loco habendi sint, definitur. De defunctorum episcoporum cura & exequiis statutum est, vt proximior episcopus harum rerum curam assumat: post habitum consensum metropolitani, defunctum septimo die sepeliat: ad ordinationem vltterius nemo, nisi a metropolitano vocatus, accedat.

Locus habiti Concilii.

^b *Regense.*] Hactenus ab omnibus fere creditum fuit, hoc Concilium habitum Regii in Æmilia, vel vt nunc loquimur in Lombardia: cum tamen res gesta alterum Regium, in Narbonensi prouincia situm, satis indicare debuerit; siquidem in eo agatur de consulendo ecclesiæ Ebredunensi, quam in Gallia transalpina sitam esse manifestum est. De constituendo episcopo Galliæ transalpinæ in Concilio cisalpino actum fuisse, non est credibile. Fuisse in transalpina Gallia eius nominis ciuitatem, indices Vaticani demonstrant; qui sic habent: *Archiepiscopus Rheginensis in Calabria: episcopus Regiensis in Æmilia sub Rauennate metropolitano.* Antoninus in itinerario inter ciuitates prouinciæ Narbonensis secundæ ponit ciuitatem Retensium, forte Regensium. In Celtico indiculo, qui commentariis Cæsaris additus est, Regenæ & Regenensis episcopatus mentio habetur; sicut etiam Ebreduni, & episcopatus Ebredunensis. Accedit quod iidem ferme episcopi omnes nominati reperiuntur & subscripti in Concilio Arausicano, in Gallia Narbonensi, post annum sequentem sub consulatu Cyri celebrato, qui huic etiam Regiensi Concilio interfuerunt & subscripserunt. Vtramque igitur Synodum in vna eademque Narbonensi prouincia habitam fuisse non facile prudens aliquis negauerit. Denique subscriptiones episcoporum Epauensis Concilii demonstrant, Ebredunum eiusque ecclesiæ episcopum, de cuius ordinatione perperam facta in hoc Concilio disputatum fuit, Viennensi metropoli, & consequenter Narbonensi prouinciæ in Gallia, subditum fuisse. His adde quod Sidonius Apollinaris lib. 6. epistola vltima ad Patientem episcopum Lugdunensem recensens populos Narbonensis prouinciæ, scribit: *Quantas tibi gratias Arelatenses, Regenses, Aueniocus, Arausionensis quoque & Albensis Valentinaeque & Tricassinæ urbis professor exoluant?* Ex quibus omnibus satis euidentis est & manifestum, quod hoc Concilium non quidem Regii Lepidi, sed potius Regii Galliarum in prouincia Narbonensi celebratum fuerit; quamquam ex viris doctissimis non pauci contrarium teneant. Baronius anno 439. num. 44. In Nicoliana editione hæc eadem fere omnia huic Concilio præfixa fuerunt.

^c *Era*

ANNO CHRISTI 439.

^c *Ara 472.*] Hæc chronologia secundum æram Hispanicam erronea, est & sequenti chronologiæ Christi & consulum contraria. Nam si triginta octo annos, quibus Æræ supputatio chronologiam Christi superat, ab ea subtrahas, remanent quadringenti triginta quatuor: adeoque non subsisteret, quod in principio & fine actuum synodaliū refertur, hanc Synodum decimo sexto Kalendas Decembris Theodosio X V II. & Festo consulibus, anno nimirum Christi 439. celebratam esse.

Chronologia corrupta.

^d *Quod ergo in quibusdam schismaticis, &c.*] Ocasio huius constitutionis ista fuit: Episcoporum eorum qui Pelagium sectati fuerant quidam pœnitentiam simulabant, ut sedem sibi merito ademptam reciperent. Ut ergo patres Concilii certo aliquo & euidente experimento discerent, qui vere, quive ex iis fide pœniterent, constitutionem decreuerunt, ne qui ex schismaticis aut hæreticis ad ecclesiam redirent, sedibus ac dignitatibus suis, quibus priuati erant, restituerentur. Exemplo Sixti pontificis ad hæc constituenda commotos fuisse patres, est admodum probabile. De quo S. Prosper in chronico hæc ait. *Hactempestate Iulianus Atellanensis iactantissimus Pelagiani erroris assertor, quem dudum amissi episcopatus intemperans cupido exagitabat, multimoda arte fallendi correctionis spem præferens, molitus in communionem ecclesiæ irrepere: sed iis insidiis Sixtus papa diaconi Leonis hortatu vigilanter occurrens, nullum aditum pestiferis conatibus patere permisit: & ita omnes catholicos defectione fallacis bestia gaudere fecit, quasi tunc primum superbissimam hæresim gladius apostolicus denuntiasset.* Vide Baronium anno 439. num. 45.

Canon 3. Ocasio huius constitutionis quæ.

VITA,
EPISTOLÆ, ET DECRETA
LEONIS PAPÆ I.

Ex libro pontificali.

ANNO CHRISTI 440.

^a LEO natione Tuscus, ex patre Quintiano, ^b sedit annos vingintivnum, mensem vnum, dies tredecim. Huius temporibus fecit Demetria ancilla Dei basilicam S. Stephano via Latina, milliario tertio, in prædio suo. ^c Hic inuenit duas hæreses, Eutychianam & Nestorianam. Hic ordinauit præcepta sua auctoritate, & misit ad Martianum Augustum catholicum principem fidelem. Et facta collatione cum eodem principe, collecti sunt episcopi. Et factum est Concilium sanctum episcoporum in Calchedonia, in martyrio sanctæ Euphemie. Et con-

Concil. Tom. 7.

G